

Ala sramota bi bila, da bi 30 mož po-
 kralj na enega takšnega poslušalo, ki je
 nasprotnik vsem siromakom; še ni skoraj dve
 leti, kar je občinskega siromaka v prepiru v nogo
 vrgel, kakor pes, da je bil prisiljen ga v vodo
 vržiti. Ali ni pred 6 leti za zatihiškim fantom stre-
 ljal ter ga nevarno poškodoval? To je lepo, za
 občinskega siromaka, kaj ne? Ali ni pred 6 leti
 da ti bodemo stolec spodmaknili! Lovrek,
 če se nam tudi usmiliš, da moraš Franžom godit
 pa ti note ne poznaš, zato pa ti ne prideš na be-
 sedo: če je glih rad bil „gemeindeanus“. Ali
 ni smo bili pametni možje, smo se rajši tam-
 kaj odstranili nazaj k gospodu Zellu. Zavpijemo
 „Heil“. Halt, kdo je prikimal za nami,
 kakor zopet kaplan. Vsede se za mizo in pri-
 kimal je stal France, kaplanov komedijaš,
 kaplan in za njim pomagač Lovra. Prosim mi
 dovoljeno v gostilno iti mi dobre duše požar-
 niki? Ja, pameten človek vsak sme noter iti.
 Prinesi mi „ferkelc vina“. Pa zakaj „hailate“?
 „Heil, heil, heil, heil.“ No ti si najbolj nespa-
 meten, da „hailaš“, — in zdaj jim je kri za-
 vrnila še Lovreku in kaplanovem zbirc-be-
 natu Jakcu. In ta je tudi pripoznal, da je le
 sam človek in ti drugi kak niso tako bogati
 pa pasji d... Tedaj je bil konec te kome-
 dije; zjutraj ob 1/3. uri kaplan je šel v mežna-
 njo spat in France se vleže na mizo in pre-
 misljuje svojo neumnost do 7. ure; ali premislil
 je da ima svojega sina v Ribnici v šoli, da
 v vinarški učni besedo „heil“. Za danes
 dovolj. To vam povemo, da mi nimamo nobe-
 tega haska od tega društva, samo to nas veseli
 stare družbenike, da je vse v redu, ker je v
 naprednih rokah. Kako je pred par leti izgle-
 alo, ko je to v prvaških rokah bilo? Ustanovili
 so društvo tudi napredni možje, tedaj še ni
 bilo tega g. kaplana pri nas. Zato raj pa miruj-
 te kraspatje se kje vas ne srbi, drugače bode-
 to morali zaklicat enkrat: „Heil A-greš od
 doma...“

Jesenice na Gorenjskem. Dne 27. majnika
 se je tu nekaj časa mudil g. baron Schwarz,
 predsednik kranski. Poklonili so se mu
 generant Anton Čebulj in obč. svetovalec g.
 Pongratz, ter jeseniško učiteljstvo z nadučiteljem
 Sedlak-om. Gospod baron je bil jako prijazen
 in je radovoljno sprejel nujno prošnjo gg. ge-
 neranta in svetovalca Pongratza radi nove ljudske
 šole, posebno je povdarjal naš svetovalec gosp.
 Pongratz, da je nova ljudska šola na Jesenicah
 obilo otrok nujno potrebna in da bi bila
 ta lahko 3 leta obiskana, ko bi ne bili ra-
 dikalni Jeseničani umetno stavbo te preprekali,
 ker je ministerstvo že pred štirimi leti zaukazalo,
 da se mora še ena šola na Savi zgraditi. Sedaj
 ko smo vsi vneti tudi za skupno šolo, pride
 projektirana nova 6 oziroma 8 razrednica med
 Jesenicami tik okolišča Save. Gospod nadučitelj
 Sedlak je nameraval ustanoviti „Pevsko društvo
 Jesenice“. A, ko se je prepričal, da bi to društvo
 ali manj škodovalo pevskega društvu „Sava“
 od tega projekta radovoljno odstopil. Vsa čast
 temu vrlu in značajnemu gospodu! Bog ga
 tri še mnogo let med nami! — Tudi ostali
 gospodje učitelji in gospodične učiteljice na Je-
 senicah so nam „Savčanom“ prav dragi prija-
 zni in smo ponosni, da nam je vendar enkrat
 kr. deželni šolski svet dal učiteljstvo na Je-
 senice, katero je le ne samo nam, temveč tudi
 naši mladini prav požrtvovalno in ljubeznjivo
 naklonjeno. Tedaj moramo tudi mi vedno in pri
 vsaki priliki to prijateljstvo dobro vpoštevati!
 — V pondeljek 24. majnika t. l. pokopali smo
 občinskega stražnika g. Volanča. Služboval je
 samo nekaj mesecev kot stražnik, poprej je bil
 kapelnik godbe jeseniške požarne brambe. Zapu-
 šča je vdovo z dvema nepreskrbljenima otro-
 cema, N. v. m. p.! Nagrobnico zapelo mu je
 „Pevsko društvo Sava“. Ako ravno so imeli gg.
 pevci samo eno vajo za nagrobnice, vendar so
 se pokazali kot pevci, od katerih imamo še ve-
 liko za pričakovati. Le tako naprej! Sedaj ima
 „Pevsko društvo“ 50 članov. Društvo je popol-
 noma nepolitično in nestransko, goji samo
 pesništvo. Meseca junija t. l. potečejo 3 leta odkar
 je bil nesrečni po fajmoštru Zabu-
 tovcu zapeljani odbor izvoljen in radi
 tega razpiše c. kr. okrajno glavarstvo še v teku
 tega meseca nove občinske volitve. Menda bode

s tem vsim vstreženo in nimamo proti temu
 nič oporekati. Kakor vse kaže se bodejo volitve
 mirnim potom izvršile. Največ upanja do
 županskega stolca imata gg. Karol Wišner ali
 pa Lovro Baloh. Moža sta oba mirna in nepri-
 stranska, tedaj sta tudi za Jesenice na pravem
 mestu. Savčani so pa zadovoljni z prvim sveto-
 valcem. V svojem času bomo še o tem več
 govorili.

Novice.

Luna mrknila je v noči od 3. na 4. junija.
 Kakor znano, je ta prikazen posledica tega, da
 pride luna v senco zemlje. Letošnjo mrknjenje
 lune je bilo v naših krajih prav lepo opazovati.
 Okroglo ob 2. uri ponoči je bila luna skoraj
 popolnoma s zemeljsko senco zakrita.

Veleizdajalci na delu. Kakor smo že poro-
 čali, vršila se je med binkoštnimi prazniki v
 Petersburgu vseslovenska konferenca. Te kon-
 ference udeležilo se je seveda tudi nekaj avstrij-
 skih politikastov. Da se tudi slovensko ljudstvo
 v javnosti osramoti, romal je tudi ljubljanski
 župan Hribar v središče Rusije. Poleg njega so
 sedeli Čehi Kramar in Kloufač ter mnogi ednaki
 sovražniki naše domovine. Vsi govorili na tej kon-
 ferenci pa so jasno dokazali, da se gre tem pansla-
 vistom edino zato, da razbijejo avstrij-
 sko državo in jo darujejo potem
 Rusiji. Ta cilj je vsem panslavistom ednak,
 čeprav so njih poti različne. Tako hočejo t. zv.
 „Austroslavisti“ najprej v naši državi uničiti
 ves nemški vpliv in potem to „slovensko“ drža-
 vo Rusiji izročiti. Starim panslavistom pa je ta
 pot predolga; zato bi najraje vojsko z Rusijo,
 da bi potem napravili punte in pomagali na ve-
 leizdajalski način sovražniku naše države. Taki
 so cilji panslavistov. Naša vlada vse to ne
 vidi ali pa noče videti. Seveda, doma so ti Hri-
 barji in Kloufači ponižni patriotje in človek bi
 mislil, da se kar topijo v črno-rumenem solncu.
 Doma postane ruski medved Hribar ponižno
 avstrijsko jagnje. Ali na te limanice ljudstva
 pač ne bode vjel. Slovensko ljudstvo je že ope-
 tovano prelivalo svojo kri za avstrijsko državo.
 Zato bode obvarilo i za bodoče tej državi svojo
 zvestobo. Veleizdajalci ne bodejo imeli med šta-
 jerskim in koroškim ljudstvom mnogo sreče.

Iz Hribarjevega sultanata. Kakor znano, je
 bivši agent Hribar župan „bele Ljubljane“. Mož
 je znal prav lepo avancirati; iz navadnega agenta
 je postal direktor „banke Slavije“ in župan.
 Zdaj pa hoče biti še več: rešiti hoče vse Slo-
 vane avstrijskega „jarma“. Zato je postala Lju-
 bljana pod vladanjem tega župana pravo gnezdo
 protiaustrijske veleizdajalske agitacije. To niso
 le slutnje, temveč to se dá lahko z dejstvi do-
 kazati. Po septembarskih dogodkih, vsled katerih
 je bilo v Ljubljani dvoje mladih življenj ustrel-
 jenih, pričela se je ta veleizdajalska agitacija.
 Razširjevala se je v vseh družtvih. Kakor znano,
 je moral cesar celo veteransko društvo v Lju-
 bljani razpustiti zaradi te protivojaške agitacije.
 Razširjevala se je v vseh družtvih. Kakor znano,
 je moral cesar celo veteransko društvo v Lju-
 bljani razpustiti zaradi te protivojaške agitacije.
 Neštevilnokrat se je takrat slisalo po ljubljanskih
 ulicah klicati „Zivio Srbijo“. Na predvečer
 cesarjeve 60 letnice so razstavili in razsvetili v
 Ljubljani sliko srbskega Jurja. Cesarske orle so
 mazali z blatom. Ko se je zadnjič praznovalo
 zmagi pri Aspernu, demonstrirala je poulična
 druhal v Ljubljani proti našemu cesarju. Ja,
 zažgali so celo cesarsko zastavo. In takih slu-
 čajev je še mnogokrat. K temu pridejo še ve-
 leizdajalska potovanja župana Hribarja na Rusko
 in v Beligrad. Nadalje omenimo tudi še čeprav
 nepotrjeno govorico, da so ljubljanski prvaški
 denarni zavodi sklenili, da bodejo dali Srbiji 20
 milijonov kron podpore. In vrhunec vsega tega
 je to, da je celo srbska vlada sama javno pri-
 znala, da se je doslej na avstrijskem jugu (zlasti
 v Ljubljani) razširjevala srbofilski protiaustrijska
 agitacija. To so dejstva, ki jih ne more
 nikdo utajiti. In naši prvaki na Štajerskem ter
 Koroškem hočejo, da bi se mi združevali s temi
 veleizdajalci na Kranjskem. To je cilj vse prva-
 ške politike, katera se bode pa izjalovila na
 zdravem čustvu našega ljudstva.

Nemški „Schulverein“, to je društvo, kate-
 rega namen je uresničenje in pospeševanje nem-
 škega šolstva, imel je med binkoštnimi prazniki
 v Bielicu svoj občni zbor. Mi smo bili in osta-
 nemo vedno prepričanja, da je nam vsem nemška

šola velpotrebna dobrotnica. Z nemško šolo si
 namreč pričujemo znanja nemškega jezika in kdor
 se ni držal celo življenje maminega krila, ta ve
 to ceniti. Zato pa pozdravljamo hvaležno delo-
 vanje tega društva. Iz poročil na omenjenem
 glavnem zboru „Schulvereina“ posnemamo, da
 so se dohodki v preteklem letu za polovico zvi-
 šali. Zanimivo je zasledovati delovanje tega
 društva v pokrajinah, kjer nastopa že silovita
 prvaška politika, tako zlasti na spodnjem Šta-
 jerskem. Glede spodnje Štajerske doseglo je to
 društvo v preteklem letu sledeče uspehe: Šola
 v Slatini se je oddala javni upravi. Novih šol
 in otroških vrtec društvo v preteklem letu sicer
 ni ustanovilo, ali napravilo je predpogoje za take
 ustanovitve. Leta 1907 ustanovljena nemška
 šola v Hrastniku dobila je zdaj 3. razred. Isto-
 tako narašča število šolskih otrok v Velenju in
 Šoštanju, tako da bodejo i šole v teh krajih
 kmalu javni upravi izročene. V jeseni otvorila
 se je nova nemška šola s 4 razredi v Slov. Bi-
 strici; naval otrok je bil tako velik, da se jih
 je moralo mnogo zavrniti. Nadalje se uresniči v
 kratkem nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. Isto-
 tako dobila občini Tezen in Pohrezi pri Mariboru
 s pomočjo društva javni nemški šoli. V Pekarju
 prešlo je poslopje tamošnje šole v društveno
 last. Sklenila se je nadalje ustanovitev otroškega
 vrta v Vojniku, v sv. Lovrencu pri Mariboru
 in v Slatini. Tudi se bode spremenilo šolo v
 Brezicah. Tako deluje to prepotrebno društvo v
 blagor ljudstva in mi mu moramo biti le hva-
 ležni!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Krivoprisežnike se imenuje ljudi, ki vedoma
 in nalašč pod prisego neresnico govorijo. Komur
 se zamore to očitno dokazati, tega kaznuje sod-
 nija s težko ječo. Dostikrat pa se priseže od
 gotovih lahkomišelnih ljudi in se govori potem
 istotako lahkomišelnost pod prisego neresnico.
 Postava tega sicer žalibog ne kaznuje. Ko bi
 postava tudi take lahkomišelnosti krivoprisežnike
 pošteno kaznovala, bi se malo natančneje po-
 mislilo, kaj se govori pod prisego. Po našem
 skromnem mnenju je tudi tisti kazni potrebni
 krivoprisežnik, kdor govori pod prisego to ali
 ono, kar ne ve natančno, kar se mu le dozdeva.
 Vsaka beseda, ki se jo izpregovori pod prisego,
 mora biti od prve do zadnje črke resnična. In
 kdor se tega ne drži, ta je po našem mnenju
 krivoprisežnik... Pred par tedni obja-
 vili smo v „Štajercu“ s polnim podpisom našega
 urednika g. Karla Linhartta članek pod naslovom
 „Koliko velja kriva prisega?“ V tem zanimivem
 članku smo očitali krčmarju ptujskega „narod-
 nega doma“ Šribarju, njegovi nadobudni mlado-
 letni hčerki, posojilniškemu pisarju Babiču in
 železniškemu uradniku Gregorki v Ljubljani, —
 da so v tožbi proti uredniku g. Lin-
 hartu (eden ali drugi ali pa vsi skupaj) hote
 ali ne hote **po krivem prisegli in po krivem**
 pričali. Zahtevali smo takrat, da nas ta čedna
 gospoda toži. Dole pa vsi ti možje in tudi
 mladoletna krčmarjeva devojka niso niti z uše-
 som mignili. Kakor grob molčijo, ako ravno se
 jim je vrglo veliki greh v obraz... Kaj je to-
 rej na vsej tej stvari? Ali se ta slavna gospoda
 morda tožbe boji? Ne, potem ima pač slabo
 vest in potem jo morda že ta kriva prisega teži.
 Ta skozinskož poštena gospoda menda misli, da
 bomo molčali in da se bode na ta način
 morda vse pozabilo... Ali moti se! Mi bomo
 i naprej državnega pravdnika opozarjali, da je
 tukaj preiskava potrebna, ker se je hote ali ne-
 hote po krivem prisegalo. In mi bomo i na-
 prej javnost na te ljudi opozarjali. Ako imajo ti
 ljudje le iskrico poštenja v sebi, potem nas mo-
 rajo tožiti, da se pred sodnijo celo zadevo raz-
 jasni. Ako pa ne tožijo, no, potem bodejo no-
 sili i znanprej pečat na čelu, da so po krivem
 pričali in laž prisegali. Mi ne bomo molčali in bomo še mnogokrat o tej
 stvari govorili.

Dr. Brumen in dr. Rosina se doslej še nista
 oglasila v našem uredništvu, da bi ju naša pri-
 jazna dekla naučila paragrafov glede popravka-
 nja po § 19. Mi tema dvema prvaškoma gospo-
 doma le to povemo, da ima vsaka stvar svoj
 konec. Tudi potrpežljivost in dobrosrčnost naše
 dekle ima svoj konec in končno bi se znala
 skesati ter bi tema dvema gospodama sploh ne

hotela več povedati, kako se piše in dela „popravke“. Čakali bomo torej k večjemu še en teden. Ako do tega časa Brumen in Rosina ne prideta, potem se sploh naj ne prikažeta. Kajti naša dekla bi jima potem vrata pokazala in čez to bi jima vse njuno juridično znanje ne pomagalo. Še enkrat torej: Dr. juris Brumen in dr. juris Rosina, ako si hočeta na stara leta paragrafov pricuati, potem pridita hitro. In potrkajta na vrata, pa ponižno, prav ponižno, kakor se šika za juriste take vrste.

Proti uredniku Linhartu vršila se bode glavna razprava pred mariborskimi porotniki v soboto, dne 19. junija, dopoldne ob 9/9. uri. Kakor znano, toži prvaški dr. Breje iz Celovca zaradi žaljenja časti. Razprava bi se morala že v zadnjem zasedanju porote izvršiti, pa je stavil tožitelj dr. Breje v zadnjem hipu nove predloge, tako da se je morala razprava preložiti. Cela zadeva bode vlezanimiva, kajti gre se tukaj za „krščanstvo“ gotovih klerikalnih gospodov. O celnem procesu bomo seveda natanko poročali.

Deželno sodni svetnik dr. Kronvogel v sv. Lenartu je čutil zopet potrebo, da uvede sodniško preiskavo proti našemu uredniku g. Linhartu. Zaradi tega je vprizoril hišno preiskavo. Upamo, da se stvar strogo nadaljuje in potem bode prišlo marsikaj na jasno.

Velika napredna zmagata. Te dni so se vršile volitve v okrajni zastop laški. Prvaški časopisi so že skozi mesece sem na vse mogoče načine agitirali proti naprednemu zastopu. Računali so tudi že popolnoma zanesljivo, da bodejo zmagali. Ali dan volitve prinesel je prvakom veliko presenečenje. Zmagali so namreč v kuriji veleposestva naprednjaki. S tem ostane laški okrajni zastop izanaprej v naprednih rokeh. Čestitamo hrabrim volilecem iz srca! Samoumevno je, da prvaki Roševega kalibra zdaj kar divjajo od jeze. Pomagalo jim to seveda ne bode. Ljudstvo se ravno ne da več farbat od praznih besed. Ljudstvu se gre za pametno gospodarsko delo in zato voli z nami!

Trboveljski Roš nam je dal svoj čas veliko dela. Morali smo javnosti povedati, kakšni junak je to in kakšne grehe ima na svoji črni vesti. Po pravici povedano, smo takrat res čakali, da nas bode ta možakar tožil. Kajti, naši čitatelji se bodejo še spominjali, da nismo Rošu ravno komplimentov delali; nasprotno, povedali smo mu take resnice, da bi nas sleherni človek, ki ima vsaj iskrico časti v sebi, tožil. Tako smo mu n. p. zlorabo uradne tajnosti, manipulacije s šnopsom, nepravilnosti v okrajnih delih, uslužbovanje ubijalcev in pijancev in edneake čedne stvari očitali. Malo je ljudi na Štajerskem, katerim se je v javnosti toliko hudobij in grehov očitalo, kakor temu ošabnemu, po nemškem denarju obogatelemu človeku. Ali Roš je na vsa naša očitavanja molčal kakor grob. Mislil si je pač: ako tožim, prišle bodejo še večje umazanosti na dan. Bal se je sodnije, kakor se boji hudič križa. Nam se seveda ni šlo za Roševo osebo. Ta trebušasti možicelj nam je bil res postranska stvar. Šlo se nam je le zato, da se v trboveljski občini odstrani neznosne lumparije, ki so jih uganjali pod Roševo vlado pijani zločinci in pred katerimi je vsa občina trpela. Omenimo samo falotovsko postopanje bivšega policaja Uršiča, pijanega suroveža, ki je spadal že davno v ječo. Te razmere smo hoteli končati. In lahko rečemo, da je naša zasluga, da se je te razmere zboljšalo in te osebe izbacilo. Uršič je dobil broco, ki jo je že davno zaslužil. In Roš tudi. Da, da, mogočni Roš je dobil broco in padel je iz županskega stolca, kakor je bil dolg in širok. Mož se je potem še upiral. Mislil je, da bode še v deželnem zboru svoj trebuh pasil. Ali tudi to se mu ni več posrečilo. Tudi iz deželnega zbora so ga vrgli. Tako Roš ni več ne župan, ne poslanec, ne član okrajnega zastopa. Izginil je iz površja in mu svetujemo, da naj se s pijanim Uršičem tolaži, češ, vsaka stvar ima svoj konec. Adijo, Roš, adijo za zmiraj!

„Narodni dom“ v Slov. Bistrici nima posebne sreče. Kakor znano, je ta „narodni dom“ last prvaške posojilnice. Da bi tudi drugi ljudje tja zahajali, prezidala je posojilnica poslopje in mu dala novo ime „hotel Austria“. Zgradba tega od srbskih prijateljev zgrajenega „hotela“ pa je imela celo vrsto sodnijskih tožb za posledico. Hiša kleparskega mojstra g. G. Jagoditsch

bila je vsled te zgradbe v veliki nevarnosti. Sosedne stene so bile grozno razpokane. Vsled tega je vložil g. Jagoditsch proti vporabi „hotela“ rekurz. Vkljub temu rekurz so otvorili prvaški posojilničarji to znameniti „hotel“ dne 13. septembra 1908. Priredili so seveda obenem veliko prvaško slavnost. Vsled tega je vložil prizadeti g. Jagoditsch na okrajno sodnijo tožbo v zmislu § 386 (prestopok proti varnosti življenja). Državni pravdnik je dvignil vsled tega naznanila obtožbo proti advokatu dr. Urbanu Lemec, proti krčmarju Petru Novak kot članu predstojništva posojilnice in proti prvaškemu najemniku Rudolf Starovasniku, kateri je bil svoj čas že zaradi zločina goljufije in poverjenja predkaznovan. Dne 27. prosinca 1908 se je vršila v Slov. Bistrici glavna razprava. Pri obravnavi se je dokazalo, da se je „narodni dom“ brez oblastvenega dovoljenja otvoril. Vsled tega so bili omenjeni trije prvaki obsojeni in sicer dr. Lemec ter Peter Novak vsak na 100 kron globe odnosno 48 ur zapora, Starovasnik pa na 30 kron globe odnosno 24 ur zapora. Ta kazen je bila na vsak način zaslužena, kajti tudi za prvake velja postava. Ako mora vsak kočar čakati na dovoljenje oblasti, predno sme stanovati v novo zidanem poslopju, potem se morajo tega i prvaki doktorji in krčmarji držati. Ali prvaki še niso mirovali. Vložili so namreč v svoji nedoseženi predznosti tožbo proti g. Jagoditschu, češ da jih je ta po krivem prestopka po § 386 k. z. obdolžil. Ta tožba je bila res navadna predznost! Samo ob sebi je umevno, da je bil g. Jagoditsch tudi oproščen. Tožitelji prvaške stranke pa so morali vse troške plačati. Zdaj pa je g. Jagoditsch sulico obrnil in je tožil prvaške gospode zaradi žaljenja časti. Dne 6. svečana vršila se je glavna razprava, pri kateri so bili vsi prvaki obdolženci (gostilničar Peter Novak, trgovec A. Pinter, župnik Martin Medved, krčmar Martin Obrzine in posestnik Tomaž Kamšček) obsojeni in sicer vsak na 50 K globe odnosno 3 dni zapora. Prvaki še niso mirovali, namreč so vložili rekurz. Ali tudi prizivna sodnja je prvo sodbo potrdila in posojilničarji so morali troške plačati. Istotako so ti posojilničarji napadali in tožarili g. Weutz v Slov. Bistrici, ali tudi tukaj so propadli. Tako so te znamenite tožbe za prvake sramotno končale. Troški so zelo veliki in je le vprašanje, kdo bode te troške plačal? Upamo, da jih bodejo prvaki obsojenci iz lastnega žepa plačali, kajti to bi bilo vendar sramotno, da bi morali vložniki posojilnice te troške plačati. Opozorjamo vložnike prvaške posojilnice, naj se na noben način ne pustijo prisiliti, da bi se z njihovimi denarji ti troški plačali. Prvaki v Slov. Bistrici pa se naj skrijejo, ker so se tako hudo in grdo osmešili!

Lepe sličice iz Slov. Bistrice. Kakor znano, vršile so se zadnje občinske volitve v Slov. Bistrici v znamenju hudega boja. Glavni pristaš nasprotnikov naprednega gospodarstva bil je takrat H. Grill, kateri je tudi s pomočjo prvakov zlezal v občinski zastop. Proti temu bi nikdo ne imel ničesar povedati, ako bi bila ta oseba — čedna. Človek, ki stoji v javnosti na častnem mestu, mora biti čisti značaj. To pa ni g. Henrik Grill! Dokaz tej trditvi sledeče: Kleparski mojster g. Jagoditsch je očital Grillu, da je ta notorični hasard-igralec in da je opetovano pri igranju goljufal. Grill dosedaj g. Jagoditscha zaradi tega očitavanja ni tožil; mož pusti torej mirno na sebi ležati očitavanja goljufije. Ta od prvaške milosti odvisni gospod ima torej res temno preteklost. Slepariji pri igri in potem čedna mesta zavzemati, to se pač ne slaga! Posestnik Jos. Jager n. p. je opetovano dejal, da ga je Grill pri igranju že za več kot 4.000 K o goljufal. Tudi tega očitavanja se Grill ni opral in ni tožil. In tako je še več slučajev. Res je torej, da so Grillove roke umazane od sleparije pri igranju. Pošteni občinski zastopniki slov. bistriški pač ne bodejo s takimi ljudmi na eni mizi sedeli. Zato upamo, da bode Grill v interesu javne snažnosti kmalu izginil!

Skolaška gonja v Brežicah se vedno z bolj napetimi silami nadaljuje. 6. t. m. so rdečosrajčniki zopet delali nemir in škandaliziralo se je po mestu, kakor je to v Ljubljani navada. Gostje teh sokoličev so bili večidel šolarji; po našem mnenju je šolarjem vsaka udeležba pri političnih

demonstracijah prepovedana. Ali za prvake ta velja postava? Za deco je vendar bolje, da se prepotrebnega poduka drži, namesto da bi se že v najnežnejših letih navadila narodnjaške gonje. Brežiški štacunar Vidmar ima to ne prelepo nalogo, da podučuje šolarje v telovadbi in jih s tem sili v politične prepire. Čudno, da se naš učitelj Berce za vse to prav nič ne briga. Pravijo, da mož nima časa, ker še vedno onega mačka išče, katerega se mu je dalo kot zajčjo pečenko. Opozorjamo oblast še enkrat na to hujskajoče postopanje sokoličev in upamo, da se bode kaj storilo, predno ne bode prepozno!

Iz sv. Vida nad Valdekom se nam poroča: Pri nas je šolski štrajk, ki že nekaj dni traja. Fajmošter Repolusk je menda kriv, da kmalu ne pošiljajo več svoje dece v šolo. Že 12 dni ni nikogar v šolo. Klerikalci si mislijo, da se bode učitelj izgubil, ako otrok v šolo ne bode. Ali srbski Jurij je moral odnehati, srbsko ljudstvo hujskati in tako bode tudi tukaj enkrat hujskanja konec. Vbogo ljudstvo, ki bode moralo kazni plačavati ali pa še v ječo korakati!

V Slivnici pri Mariboru imajo moža, ki menda nima vseh potrebnih koleščkov v glavi. Mož čuje na ime Jožna Kolman. Ker smo ga zadnjič zaradi njegove agitacije v volilnem času malo okrtali, postal je grozovito razjarjen in razburjen. Poslal nam je neko neumno pisarjico, ki le njegovo nizko inteligenco kaže. Naravnost sramotno je, da se upa Kolman s tako čestitajo v javnost stopiti. Imenuje se „namestnega komisarja podperne akcije“. In grozi nam, da nas bode tožil ter „popravlja“ na znano javniški način naš članek. Mi se s tem Kolmanom ne bomo jezili in pripravili. Zato nam povemo enkrat za vselej, da smo njegov lažni in otročji popravek vrgli v koš. Ako mu pa to ni prav, potem le upamo, da bode svojo obljubo držal in nas res hitro pred mariborsko sodnijo poklical. Pred sodiščem bomo temu napadnemu prvakemu podrepniku še take povedali, da bode sam hitro odšel. Kajti naša krtača naša bode na njegovi sukni še mnogo prahu!

Milo za odpuščenje prositi znajo gotovo prvaki hujskači, ako se jih pošteno za vsa prime. Med hudo zagrižene prvake spada tudi c. k. okrajni živinozdravnik Pirnat v Slov. Gradcu. Vkljub temu, da je mož c. k. uradnik, obnaša se semtertja prav čudno. Tako je pred kratkem v železniškem vozu opsoval in šel nekaj nemških trgovskih pomočnikov. To se ti seveda niso pustili dopasti in so moža tožili. Pred sodiščem pa je postal Pirnat zelo ponižen ter je milo za odpuščenje prošil in vse nastale troške plačal. Tako je prav!

Difteritis vlada v nekaterih krajih ptujske okolice. Žalostno je, da stariši še doslej niso tako pametni, da bi vsak pojav te bolezni takoj zdravniku naznanili. S tem prikrivanjem in molčanjem se bolezen grozovito razširja in marsikateri nedolžni otrok pade kot žrtev starišarske lahkomišelnosti v grob. Oblast naj se tudi na to ozira in naj napne vse moči, da se bolezen pravočasno zatre.

„Odlienzavod“ za slepce v Gradcu sprejme s 15. sept. 1909 vse slepe, 4—12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico Štajerske; pravtako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto malenkost; ako pa je prosilčevo uboštvo dokazano, tedaj ga sprejme štajerski „Odlienzavod“ za slepce v Gradcu brezplačno. Podučuje se ta na predmete ljudskih šol; uspešno se goji petje in godba, kakor tudi ročna dela, kakoršna zamore izvrševati slepec samostojno. Prošnje na ravateljstvo zavoda naj se odda najkasneje do konca julija. Pridenejo naj se sledeči listi: Krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list ter zdravnikovo izpričevalo, ki naj priča da je otrok slep ter da je sposoben za pouk in vzgojo.

Samomor. V Arnfelsu se je obesil posestnik Erhart, po domače Salcer. Bil je duševno bolan. **Požari.** Pri Slov. Bistrici pogorela je hiša s hlevi posestnika Pristonika. Pravijo, da se je zažgalo. — V veliki nevarnosti je bil petek po noči del mesta Slov. Bistrica. V gosp. poslopju g. Tota se je vnela stelja. Ko bi požarna bramba v pravem hipu ne odušila ogenj, zgodila bi se pri takratnem vetru lahko velikanska nesreča.

Vrat prerezati si je poskusil v slov. bistri-

ne
la se
bi se
go-
lepo
jih
nad-
Pra-
nega
rajčo
a to
la se
!

„narodnem domu“ krčmarjev sin Ratej iz
deleža. Rnil se je težko. Vzrok je mladeniška
miselnost.

Iz Drave so potegnili pri mostu v Anken-
deležno-brambovca, ki je že dalje časa v
leži. Mrliča niso spoznali.

Požar. V gornji Bistrici je pogorela hiša z
gospodarskim poslopjem posestnika Bera. Kar se
lahko storiti, rešila je požarna bramba. Vzrok
ni znan.

Kokoši kradel je v Mariboru trgovski po-
stojnik Jos. Ziringer. Fantiča so zaprli.

Utonil je v Savinji pri Žalcu 6-letni sinček
Stamola. Krojač je hotel otroka čez po-
stestiti; ali spodrsnilo mu je in sinček mu
padel v vodo ter je utonil.

Pogoreli sta v Kresnicah pri Štoreh dve
župnišči. Požarniki so preprečili razširjenje ognja.

Iz Koroškega.

Letošnja suša in napredni poslanci. Med-
narodni se prvaški poslanci brigajo le za dvo-
delne tablice in narodnjaško hujskanje, opa-
jajo naprednjaki položaj kmetijskega gos-
podarstva. Napredni poslanci Kirchmayer, Pirker,
Kühner, Nagele, Steinwender in Dobernig ter
mnogi so vložili v državnem zboru nujnostni
predlog, tikoč se preteče kmetijske revščine, ki
bodo povzročila letošnja suša po Koroškem.
Nem predlogu čitamo: Že dva meseca sem ni
v velikem delu Koroške nobenega dežja.
Tega je že zdaj žetev detelje in mrve uni-
ni in istokata nevarnost preti žetvi žitja ter
kmetom. Da se katastrofo od prizadetega prebi-
tstva odvrne, treba je že zdaj nekaj proti pri-
rovnani bedi napraviti. Poslanci stavijo vsled
tega le predlog: C. k. vlada se opazarja, da
tako podučiti o Koroški preteči žetni bedi in
tako potrebna sredstva proti tej bedi
pomoči. Ta predlog naj se kolikor mogoče hitro
opravi. — Upamo, da bode vlada uvidela
kmetijsko nevarnost, ki preti našemu kmetijstvu
in da bode vsled tega vse to storila, kar je
mogoče. Naprednim poslancem pa gre za njih
politično zahvalo.

Prevajlje. Piše se nam: Nekaj časa sem se
v besede, da gredo naši župnik Anton
in na počitnice. Starost tega župnika ne
mesti več v tej veliki fari voditi ovčice, ka-
r njegov glas nocoj več poslušati, ker ta
župnik je veliko kriv sovraštva, katerega sta na-
na tla dva kaplana. O tem slučaju hočemo
prijatelj govoriti. Vbogi kmeti! Vi stojte zdaj
vridete na čisto druge stališče, namreč, raz-
se bodejo predrugačile in prišli bode na
velikega plačila; zakaj pa? se bo marsika-
vprašal, in kdor ima možgane v glavi, bode
tudi zapovedal. Oglejmo si nekoliko okoli po-
stest, katerega imajo naš župnik za svoj do-
lehek. To posestvo je najlepše cele velikanske
in prinese strašanski dobiček. Vsak posest-
nik ima dobiček ali ga nima, mora leto za le-
to popraviti svoje poslopje, da ne pade na
tako; tako bi mogli tudi gledati ta župnik na
da popravijo vsako leto nekoliko pri svojem
vredniju. A to se ne zgodi. Škandalozno je, če
pogledamo okoli štale, kakšna nemarnost se
tam kaj vidi, kakor bi bili prišli iz Turčije ljudje
pri. Škandal je, ko vidimo dan na dan, ko
v cerkev tam kup gnoja pred pokopa-
nem, in ta smrad, prav grdo je, da ta župnik
ima tri desk, da bi pustil pokriti stranišče pri
njegovih štali, ta streha je tako razzaupena, ka-
r bi vrezale kartečne iz Belgrade noter. Ta
župnik ne vidi in nič ne poznajo kaj družega
kakor tisto, kje so krone, da si napolni žakel.
Iz olepšanje svojega posestva nimajo nobenega
konca. Pogledjmo ograd kakšen je tisti, pri divja-
ni ne more biti tako rascapan, kakor je tukaj
bilo farovača. Če pogledamo v gozd, vidimo tam
najlepša drevesa se posekajo za drve; smetje,
to bi bilo dobro ven, pustijo pa rasti, ja pri-
stimo cele parcele se posekajo najlepše dre-
vesa. To ključarji ne vidijo, seveda zamera bi
bila velika. Ko bi kmet tako gospodaril, more
biti na kant.

Iz Grebinja se nam poroča: (Lepo društvo za
politično izgojbo). Ko sem se vrnil na binkoštni ponde-
lek na poti v Ruden v gostilno g. Maierhofer vulgo
Škofja, videl sem tam starejšega moža, ki se je
obnašal kakor divji lev. Vprašal sem, kdo da je
ta mož; neki tovariš mi je potem povedal, da

je to cerkveni ključar v Rudnu in da se piše
Stampernik. Ta pobožni mož je prišel ravnokar
od taborja, ki se je bil vršil pri Sletniku. Mož
ima sploh navado, da po vsakem srečno konča-
nem taboru svojo tam pridobljeno izobrazbo po
naprednih gostilnah kaže. Da bi mu le enkrat
ne spodletelo. Sicer pa čestitam apostoljnu miru
Volavčniku k temu cerkvenemu ključarju. Ali
pa je menda ta možakar Vaša desna roka, go-
spod župnik?!

Iz sv. Jakoba v Rožu se nam piše: Zopet
nekaj novega od našega Sv. Jakoba v Rožu.
Imeli smo vesele binkošne praznike. Na bin-
košni ponedeljek je prišlo veliko kranjskih ro-
marjev, črnosuknežev in rujavih prikazen ter
„rotgemtle“. V župnišču so imeli zbor; govorilo
se je vse dobro za kmeta; če bo še enkrat tak
zbor, potem bomo menda vsi oproščeni od davka
in od procentov. Ali fehta se pa kar naprej;
zdaj za to, zdaj za drugo. Ali vselej, kadar
pridejo ti kranjski romarji v Sv. Jakob, vselej za-
puste lepi izgled. Prvič je pustil eden od tistih
študentov na Kobentarjev račun čevlje popraviti,
da je mogel nazaj čez goro, ker še ni bil pre-
dor gotov. Drugič je prenočil eden študentov
pri Kobentarju in se je ponesnažil v „gloska-
sten“. Zdaj tretjič so polomili na „narodnem
domu“ pinjo; ko bi jo imeli plačati, so ušli
smuk čez goro. Taki so kranjski prijatelji. Naš
kaplan je bil že pripravljen, ko so šli iz cerkve,
da jih je vodil in pokazal, kam ter v katero
gostilno morajo iti, da ne bi kdo zašel v kakšno
napredno gostilno. Ali naprednjaki ne želijo
kranjskih romarjev ali kranjskih soldov.

Zaradi posilstva je sodnijsko naznanjen
posestnik Tomaž Krüss v Rodsbergu.

Goljufal je delavec Miha Gangl v Feldkirchnu
in ga sodnja zaradi tega zasleduje.

Zapri so postopača Jos. Gradischnig v Him-
melbergu.

Gospodarske.

Hraste na kurjih nogah. To bolezen povzroča
neka zelo majhna živalica ali pršica in zanese se prav
lahko od ene kure na drugo. Ko je prišla med kure ta
bolezen, je najbolje, da se takoj loči bolne od zdravih.
Zatre se pršice, ako se jih slučajno pomoriti s primernim
sredstvom. V to svrhu naj se namaže kuram
noge večkrat z mazovim milom, da se skorja omehča in
nato dobro omije z vodo, končno pa naj se namaže ku-
ram noge s katramovim spiritom (raztopi se namreč 2
dela katrama v 1 delu spirita) in sicer prav dobro in
ponovi naj se to čez 8 dni. Droge, na katerih kokiš
čepe, naj se dobro ostrže in omije nato z vrelim lugom
ali pa z vodo, v koji se je raztopilo sodo. Končno naj
se še pobeli z apnenim beležem. Kar odpade pri strga-
nju z drogov, naj se pobere in sežge.

Pozor na kletna okna je velikoga pomena v
vinarstvu; kajti po oknih se vlažna klet lahko suši, se
topla klet lahko hladi, se gorka klet lahko ogreva, vsled
oken je vino lahko vedno kalno, s pomočjo oken pa ga
tudi lahko čistiš. V tem oziru pomni: 1. Med prvim
vretjem mošta sme klet biti topla. 2. Pozneje pa naj ima
kolikor možno enakomerno toplino; poleti 5—7, po
zimi 8—10° C. 3. Toplota povzročuje, da začne vino
vreti in se skali, naopak pa primeren hlad vino umiri in
očisti. 4. V kleti se naj sicer zrak izpreminja, nikar pa
ne bodi vetra ali prepiha. Iz tega sledi, da bo poleti
skoz dan kletna okna treba imeti zaprta, po noči od-
prta, i. dr., kar se ravna po razmerah.

Kakšno žveplo se naj rabi v kletarstvu? Dobiti
je dvojno žveplo: čisto rumeno in pa ono, ki so mu
primešana razna zelišča, takozvani »Kräuterschlag«. Ka-
tere bomo vzeli? Vedeti je treba, čemu naj služi. Od-
govor: samo v to, da zamori v sodu nekatere vinu
škodljive glive. Vedeti pa je tudi treba, da zelišča, pri-
mešana žveplu, takih gliv ne uničijo, pa tudi sodu ozi-
roma vinu ne dajo nikakoršnega posebnega okusa. Zato
ni potreba kupovati zeliščnega žvepla in je edino pametno,
posluževati se čistega, rumenega.

Da se železni obroči obvarujejo rje in dalje
ohranijo, treba jih je po dvakrat v letu pomazati s fir-
nisom; oljnata barva seveda drži več let.

Jabolka se lahko ohranijo čez zimo dobra, če se
zakopljejo v zemljo, kakor repa. V ta namen se izkoplje
globoka jama, dno se pokrije s smetjimi vejicami ali
s slamo, slednjič pol metra visoko z zemljo, in jabolka
ostanejo do pomladi zdrava, sočnata.

Najboljša klaja za odstavljen prasete je
mleko, krompir in ječmen. Mleko bodi na pol posneto.
Na dan se poklada 1 kg mleka, 1/4 kg ječmena in 1—
1 1/2 kg krompirja. Namesto ječmena se daje lahko tudi
ovsen zdrob, turšičen in ajdin zdrob. Po osmem tednu
se daje posneto mleko, ki pa mora biti sladko.

Loterijske številke.

Gradec, dne 29. maja: 76, 66, 59, 9, 40.
Trst, dne 5. junija: 3, 6, 38, 60, 4.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj
priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez
marke ne pošiljamo odgovora.

Zanimivo je v današnji številki se nahajajoče naznanilo sreče
od Samuel Heckscher, Hamburg. Ta firma se je s poštenim in hi-
trim izplačilom tukaj in v okolici dobljenih svot tako dobro ime
trudila, da opozarjamo vsakogar na naš današnji inzerat.

Povodom birne razpisila svetoznana trdka ur Maks,
Bühnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27 nov cenik
birskih ur, »Zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah.
Dobro glas in sedemdesetletni obstanek trdke jamajo za izvrstno,
resno postrežbo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik
z nad 5000 podobama zastojn in franko.

Višjega štabnega zdravnika in
fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito na-
stalo gluhost, tečenje iz ušes,
šumenje po ušesih in naglu-
host tudi ako je že zastarano.
Steklenica stane 2 gld z navo-
dilom o uporabi. Dobiva se
samo v lekarni 208

Aptheke „Zar Sonne“ Jako-
miniplatz 24, Gradec.

3 kovaške učence in
2 kovaška pomočnika
sprejme takoj g. Anton Feren-
čak, kovaški mojster v Breži-
cah ob Savi. 344

POZOR! 355

Kdor želi kakšno posestvo ku-
piti ali prodati kjerkoli, naj se
obrne pisмено na Franc Pe-
tetinca, „Rottenhof“, zgornja
Polskava pri Progerskem.

Dekle,

stara 14—15 let, zmazna obeh
deželnih jezikov se sprejme kot
učenka s plačo v neki trgovini
in gostilni na deželi. Vpraša
se pri g. Detoma, Dobje pri
Planini. 347

Portland-cement

oferira po najnižji ceni vele-
trgovina Ed. Suppanz v Pri-
stavi. Skladišče v Pristavi in
Poličanah. 349

Pridna in zaupna

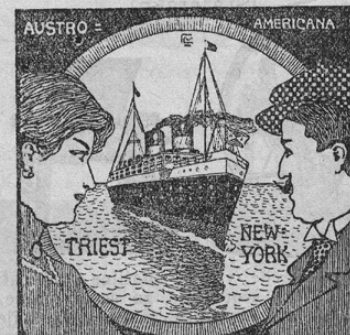
ženska

ne čez 40 let, ki zna dobro kuhati in razume
vsa domača dela, se sprejme za trajno s 1. ok-
tobrom 1909 v boljši meščanski in trgovski hiši.
Plača po dogovoru. Ponudbe sprejema pod
„Dauernde Stellung“ uprava „Stajerca“. 338

Štev. 704 Flobert Teschin „Warnand“, kaliber
6 ali 9 mm s krepkim robatim laufom, dolgost 1 m, za streljanje
s šrotom in kroglo, teža 1 1/2 kile, za K 14—. Se pošlje edino po
povzetju. — II. cenik orožja zastojn in franko.

Franc DUŠEK, tovarna pušk Opočno štev. 78
a. d. Stantsbahn Česko. 336

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesejstvo potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmetelka
v Ljubljani Kleoberske ulice 20.
Zahtevstva Pojasnila dajo se brezplačno.